

JUSTITSMINISTERIET

Lovafdelingen

Folketinget
Retsudvalget
Christiansborg
1240 København K

Dato: 28. maj 2009
Kontor: Strafferetskontoret
Sagsnr.: 2009-792-0888
Dok.: RAJ40987

Hermed sendes besvarelse af spørgsmål nr. 686 (Alm. del), som Folketingets Retsudvalg har stillet til justitsministeren den 16. april 2009.

Brian Mikkelsen

/

Lars Hjortnæs

Slotsholmsgade 10
1216 København K.

Telefon 7226 8400
Telefax 3393 3510

www.justitsministeriet.dk
jm@jm.dk

Spørgsmål nr. 686 fra Folketingets Retsudvalg (Alm. del):

”Er det ministerens opfattelse, at et optog gennem Københavns gader, hvor en afdød person bæres rundt er lovligt, og mener ministeren ikke, at der kan være tale om en overtrædelse af Straffelovens § 139 om usømmelig omgang med lig, og i forlængelse heraf finder ministeren, at det er i overensstemmelse med vanlig, god bedemandsskik at et lig bæres gennem byens gader til fuld offentlig beskuelse, og finder ministeren at dette er i overensstemmelse med dansk skik og tradition for så vidt angår behandlingen af afdøde?”

Svar:

Efter straffelovens § 139, stk. 1, straffes den, som krænker gravfreden eller gør sig skyldig i usømmelig behandling af lig, med bøde eller fængsel indtil 6 måneder. Bestemmelsen er i retspraksis bl.a. anvendt i tilfælde, hvor der efter et drab påføres liget yderligere skader i forbindelse med f.eks. afbrænding eller afskæring af lemmer, eller hvor gerningsmanden har seksuel omgang med liget. Bestemmelsen er også anvendt i tilfælde, hvor en person efter et dødsfald f.eks. har transporteret liget i en kuffert, plastikpose eller bagagerummet i en bil og derefter har bortskaffet liget.

Justitsministeriet finder af principielle grunde ikke at burde udtale sig om, hvorvidt en konkret situation som nævnt i spørgsmålet måtte kunne udgøre en overtrædelse af straffeloven.

Justitsministeriet har i øvrigt til brug for besvarelsen af spørgsmålet indhentet en udtalelse fra Kirkeministeriet, der har oplyst følgende:

”Ved transport af lig her i landet er der tradition for at benytte kiste. Det er i overensstemmelse med § 23, stk. 1, i Kirkeministeriets bekendtgørelse nr. 1238 af 22. oktober 2007 om folkekirkens kirkebygninger og kirkegårde, hvorefter et lig ved begravelse og ligbrænding skal være anbragt i kiste.

Med hensyn til begrebet ”god bedemandsskik” kan Kirkeministeriet oplyse, at begrebet ikke kendes i den kirkelige lovgivning. Det skal bemærkes, at hvervet som bedemand kan varetages af enhver, og det står de pårørende frit for selv at bestemme, hvem der skal arrangere et ligtog. Kirkeministeriet er ikke bekendt med, at nogen bedemand har medvirket til, at et lig er blevet båret til offentlig beskuelse.

Kirkeministeriet kan endvidere oplyse, at der i 2006 er oprettet et ankenævn for bedemandsbranchen. Bag ankenævnet står Danske Bedemænd, Begravelse Danmark og Forbrugerrådet. Nævnet behandler klager fra forbrugere over bedemænd, der yder bistand i forbindelse med begravelser og bisættelser. Forbrugerstyrelsen fungerer som sekretariat for ankenævnet.

Dansk Standard har i 2006 udarbejdet DS/EN 15017 Serviceydelser inden for begravelsesbranchen. Certificering i henhold til denne europæiske standard signaliserer, at en virksomhed har forpligtet sig til at respektere nogle mindstekrav. Standarden er primært rettet mod at sikre gennemsigtighed i aftaleindgåelsen med bedemandsvirksomheder, samt at sikre, at disse påser overholdelse af nationale regelsæt og yder en tilstrækkelig og sober rådgivning vedrørende blandt andet valg af begravelsesform, tilrettelæggelse af ceremonier, transport mv. DS-standarden indeholder i punkt 3.5.2 og 3.5.3 bl.a. følgende om national transport: ”Afdøde skal transporteres i en kiste og form, farve og udseende på transportmidlet skal være i overensstemmelse med den almindelige respekt for afdøde.” Dansk ret har altid forrang for standarden.”

Justitsministeriet kan henholde sig til det, der er oplyst af Kirkeministeriet.